

Képzőművészet.

A Szinyei Merse Pál-Társaságnak a Nemzeti Szalonban rendezett, évenként megismétlődő *Tavaszi Szalonja* ismét felvonultatta azokat a fiatalokat, kiknek nagyobb része itt kap először nyilvánosságot. Elüljáróban meg kell jegyezni, hogy a kiállítás színvonala igen jó, anélkül, hogy különösebb meglepetéssel szolgált volna. Legalább egytucatnyi nevet lehetne felsorolni, azoknak nevét, akiknek a tehetség jussán érdemes megmaradni ezen a pályán még akkor is, ha a megélhetés kilátásai ma egyáltalán nem nevezhetők rózsásaknak. A sok közül elsőnek *Pekáry* Istvánt említjük meg, akinek dekoratív-népies stílusa fejlődőben van. Mintha az orthodox ikonfestészet legfalusiasabb emlékei, melyeknek erős hatása alatt állott, ma már kevésbé babonáznák meg, nem annyira elbeszélő-jellegűek képei, mint régebben voltak. Kolorizmusa azonban még sok kívánnivalót hagy maga után; képei tarkák, emiatt itt-ott szétesőek. Kimondottan dekoratív-műfajok, mint aminő a gobelinszövény, sok lehetőséget rejtegetnek számára. *Biai Föglein* István két vászna közül a csendélet az érdekesebb. Nagy aktképe nyerseséggel nem annyira az izmusok utáni tárgyilagos művészettel rokon, hanem a háborúelőtti, sokáig szívósan élő naturalizmussal. Az idő múlását mutatja, hogy a képek egy része félreismerhetetlenül *Aba Novák*, *Bernáth Aurél* és *Patkó Károly* vásznait utánozza, jelélül annak, hogy a fiatalság számára új ideálok jelentek meg a porondon. A kiállítás szobrászati része messze a képek mögött marad: *Mészáros László* és *Vilt Tibor*

óta kiemelkedőbb plasztikai tehetség nem jelentkezett, viszont az is igaz, hogy sohasem voltunk bővében jó szobrászoknak.

*

Az Ernst-Múzeum legutóbbi csoportkiállításán hét festő és egy szobrász vett részt. A nagytermet *Batthyány* Gyula gróf képei töltötték meg. *Batthyány* mint grafikus régóta ismeretes, olajképeket ritkábban állított ki s akkor sem ily nagy sorozatban. Úgy tűnik fel, az utóbbi években stílusa nagyvonalúbbá vált, ha mondanivalói nem is változtak meg. Részben a nagyvilági élet, részben a fantasztikum festője, különös erővel vonzzák a bizzar témák s egy-egy előkelő hölgyet ábrázoló képmásában sem tud lemondani a groteszk kísérezéről. Az a művészet, melyet évek sora alatt egyre pregnánsabban alakított ki, formai kultuszával és elfinomodottságával Magyarországon egyedül áll. *Batthyány* anakidején mint illusztrátor kezdte művészi pályafutását s rendkívül izléses rajzaival a könyvdiszítés szép műfajában új hangot ütött meg. *Pikturájában* ez a hang rezeg tovább s érdekes látni, hogy a rajzbeli kvalitásokat hogy hangszerelte át a vászon fokozottabb igényű formanyelvére. *Feiks Jenő* és *Feiks Alfréd* impresszionistikus, pasztózus képeket állított ki, *Lesznai Anna* néhány kedves, magyar levegőjű, színpompásan dekoratív vízfestményt. *Fried Pál*, ki az előző kiállításban olajképekkel szerepelt, ezúttal grafikákat mutatott be, melyek vásznainál bravúrosabbak, de ugyan csak meghaladott álláspontot jelent-

nek. *Jándi* Dávid újabb képei nem tanuskodnak ennek a szűkszávú, de tehetséges művésznek fejlődéséről. *Mi-*

kus Sándor finom arcképszobraitól, melyek az előző kiállításon is szerepeltek, már megemlékeztünk.

Genthon István.

Zene.

Assisi Szent Ferenc Naphimnusza.

Br. Korányi Frigyes kantátéja.

A képzett műkedvelőénekesekből és muzikusokból, jórészt azonban hivatásos művészekből szervezett Budapesti Ének- és Zenekaregyesület minapi műsora eleve is szokatlan érdeklődést keltett. A testület hangversenyein, nagy tudású, kitűnő karnagya, Lichtenberg Emil jóvoltából már egy negyedszázad óta majdnem kizáróan Schütz, Händel, Haydn, Mozart, Beethoven, főleg azonban Bach és mindig csak újra Bach legnagyobb szabású műveit halljuk, érthető tehát, hogy egy teljesen új név s még hozzá a jelenkori Magyarország egyik kiváló államférfiának zeneszerzői bemutatkozása meglepetést, a mindenkor támaszkodók és mindentjobbantudó fejlesztő körében óvatosságot eredményezett. Ezzel szemben egyszerű ténymegállapítás, hogy Szent Ferenc Naphimnusza olyan gyönyörű és megnyugtató hatást váltott ki a klasszikus műsorokon nevelődött közönségben, hogy ezzel minden gáncsoskodás elvesztette jogosultságát. Azokat pedig, akik a szerző politikai és művészi tevékenysége között vélnek érthetetlen összefüggéseket felfedezni, felvilágosítjuk, hogy mind a kantáté, mind a nemrégiben ugyancsak nyilvánosságra került vonósnégyes, két más quartettel egyetemben még Korányi Frigyes pénzügyminisztersége előtti időben keletkezett.

A kantáté (vegyeskar, nagyzenekar tenorszóólóval) stílusa polifon, imitációs, eleinte teljesen lírai jellegű, majd oratóriuszerűen kiszélesedő, amelyben arioso és recitativ elemek váltakoznak egymással. A költői szöveg

képeit és hangulatát gazdag zenekari aláfestés teszi plasztikussá. A zenében világosan tükrözik vissza Szent Ferenc lényének végtelen szeretetreméltósága és az az ellentét, ami mélységes világfájdalma és Isten világának minden szépségét és csodáját ittas, naiv lélekkel magábaszívó, szeretettől túlárado élete között fennáll. Ennek megfelelően a bevezetés «doloroso» hangulata mindig derűsebb, világosabb színekbe enyhül, hogy egy nagy kifejlődés csúcspontján hangozzék fel a Naphimnus, hálaadás az Úrnak, amiért áldásaiban részesülhetünk. A mű minden felesleges páthosztól ment bensőséges, lírai karaktere Liszt, és a nagy német romantikusok, Schumann, Wagner hatására mutat, míg világos formszerkezete francia ihletésre vall. Harmóniai alapja telt hangzású, témáinak vonaljai pregnánsak, átváltoztatásra és ellenpontos feldolgozásra rendkívül alkalmasak. Hangszerelésének gazdag színezete és ökonómikus jellege teszi lehetővé, hogy a valamennyi zenei tényezőt egyesítő, ünnepélyes záróhymusz új fényben és erőben tüntesse fel az alaptémákat és nagy szabású emelkedettségben zárja le a szívet-lelket üdítő alkotást.

Báró Korányi műve őszinte, nagy sikert aratott. Lichtenberg karnagy és gárdája nagy gondal és szeretettel interpretálta a művet. Az előadás fénypontja volt Székelyhidy Ferenc dr. gyönyörű éneke és átszellemült deklamációja.

A bemutatott ujdonság előtt két fenséges Bach-kantáté: «Bleib bei uns, denn es will Abend werden» és «Ach Gott wie manches Herzeleid» került előadásra. Utána Schubert hatalmas diadaléneke, «Mirjam» hang-